

TORONTÁI

VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön. A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 5-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr. Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 kral számítva — szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: A háromhados peditör első hirdetésnél 4 kr., többszöri- nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Milyen lesz a jövő?

Már alig pár nap van hátra, s a mostani képviselőház oly zajos napokat látot termei be fognak zárulni, és hazánk a szélrózsa minden irányában, mint meg-bolygatott méhkas, dongani fog a kép-viselő-választási előkészületektől.

A vidék jelenlegi csendes politikai élete, új élénkséget fog nyerni. A fél-retett lobogók ismét előkerülnek, a szenvedélyek csöndesült hullámainál ka-varognak, s az ékeszóó és fufangos kortések nem egyet szorítanak majd ki a házból, ki e pillanatban még győzel-mes hittel gondol zászlajára.

Alig fog elmúlni néhány hó, s a most bezárandó parlament méltóságos csarnoka ismét megnyílik, és más hány név, hány új tehetség, vérmérséklet és meggyőződés, más szellem, sőt talán más jelszó fog kihatni onnan. Egyiket másikat a halál homálya fűdi be, másikat a köz-bizalom ejt el, s a választási urna, mely három évvel ezelőtt még nyilvános mű-ködésük pidentálja volt, most talán kép-viselői szereplésük hamvedre lesz, is-mét mások önként vonulnak vissza vagy képviselői helyüket új erőnek, több ön-bizalmu utódoknak engedik át; mások az utóbbi évek tapasztalatain okulva, meg-fogyott de meg nem tört hittel, mint egy-összekötő kapcsai lesznek a multnak és jelennek s a tűzpróbát megállott jelle-mük- és irányuknál vezéri egyúttal az új aerának.

Tehát ebből bátran hihetjük, hogy másképe lesz majd az új országgyűlés-nek, mint a most lefolyónak, melyen sok ideig az apró arányok és személyes-kező eselszövények játsztak a fűszerepet, de a mely utolsó perczeinek lélekemelő momentuma, és a rokonelemeket egye-sítő szözata által megmentette a nemzet hitét, reményeit és jövőjét, és ezzel a nemzeti történet lapjain ragyagó siriratot érdemelt ki magának.

APRÓSÁGOK.

Egy francia humoristikus lap szerint legzazda-gabb jelenleg az osztrák-magyar király, mert Bécsben is két háza van, meg Pesten is. A francia köztársá-ság elnöke már szegényebb, annak csak két kamarája, az orosz cszárnak csak egy kabinete, a török szultán-nak pedig plane csak egy divánja van. Legszegényebb a római pápa, annak mindössze csak egy széke van — ha ugyan van.

Páris kaméliás hölgyei között a pirosító és rizs-por segélyével nevezetes szerepet játszott egy csinos szeretreméltó kis teremés, a ki Diana de Bagetelle név alatt ismeretes. Egy fiatal, ismert nevi vicomte eszeveszettezen belebolondult, s többek között egy tizezer frankos gyémánt gyűrűvel is meglepte. Diana külön-ben kissé romantikus természetű szépség, ki a fiatal Dumas színműveinek és beszélyeinek, de különösen a „Kameliás hölgy”-nek szenvedélyes olvasója.

Talán ezért nem lepte meg, midőn közelebb a vicomte de — a főnemlített fiatal vicomte atyjának névjegyét kézbesítették neki, s nemcsak rá egy elega-nsan öltözött öreg ur a becsület legio piros szalgaj-vál gomblyukában lépet bouoirjába.

- Fiam szereti őnt mademoiselle, — szólalt meg a vicomte. — Tudom! — sóhajtá Diana. — Fiamnak — — Egy huga van, — kiáltott a nő, a Gauthier Margit és az öreg Duval közti jelenetre gondolva. — Nem mademoiselle, nem huga, hanem unoka-huga Blanka már évek óta jegyese. És most kesereg, sír és mademoiselle őn és végzetés bajai oka mindene-k. — Ah! — sóhajtott föl mélyen Diana. — Ez érzelem becsületére válik önének. Made-moiselle, akar ön szakítani most és mindörökre fiam-mal, ha kétszázezer frankot ajánlok önének? — Kétszázezer frank? — Azonnal kiállítom a checket. — Monsieur, — szólalt meg Diana, — ön szí-vevre appellált, én kész vagyok lemondani Henrikről. Nemde kétszázezer frankot mondott? — Ugy van. Az ég áldja meg őnt gyermekem, — Kiáltá hévvel az öreg vicomte. — Üljön le és írja a mit tolba mondok. Diana irásztalához repült, s a finom kis velin papíron a következő sorok voltak olvashatók:

— Édes Henri! Már nem szeretem őnt. És azt hiszem nem is szerettem őnt soha. Más szeretek. Isten önnel, örökre — Diana.

A vicomte fogta a levelet, gondosan összehajto-gatta, tárczájába tette, az említett összegről szóló utal-ványt pedig a fiatal nőnek örömtől remegő kezébe csuszátta.

— Engedje édesem, hogy megcsókolhassam e ke-zet, mely inémet gyermekemet mentette meg. Egy csókot és egy könyvet ejtett a finom kacsóra, azután elereszté, és az öreg vicomte távozott.

De alig hogy távozott, melle, Diana azon vette észre magát, hogy értékes gyémánt gyűrűje nincs az ujján, s a szomszédaszobából pedig több értékes tárgy el-vándorolt. Az állítólagos vicomte afféle iparlovag volt, a gonoszabb esontból való. És a mi az egészben még legboszantóbb, a pernahajder még a levelet is elküldte a fiatal vicomtenak, a minnek az lett a következménye, hogy Diana de Bagetelle teljesen hoppon maradt, s még eddig se pénz, se posztó, se vicomte, se check.

Az öreg Dumas regényeit egy időben, mint tud-juk sorszáma díjazták. Ennek folytán egy délelőt va-lamelyik tárczeregényét így kezdte:

- Fiam. — Mi baj? — Hallgass meg. — Beszélj. — Látod ezt? — Mit? — Ezt a tört? — Látom. — E tör véres. — Talán csak. — Atyád vértől. — Ah! — És az öreg letette a tollat. — Ebből kifutja a villásreggeli — mondá és ment reggelizni.

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include: A hóhér díja Darmstadtban következőleg volt megállapítva hajdan: Egy gonosztevőt olajban megfőzni 24 frt. 15 30; Élt embert főtnégyelni 15 30; Egy lefejezés 10; Azután keréketörés 5; Egy embert négy felé szakítani 18; Akasztás 10; Egy boszorkány megégése 14; Az akasztótól a hátra, homlokra, vagy az arczra égetni 5; Valakinek orrát, fülét levágni 5; Az ily dolgok mai nap mesének tetszenek, pedig e tételek mind egytől-egyik hatóságilag voltak szabályozva.

Egy hamburgi állatsereglet tulajdonosa falragaszok utján kihirdette, hogy ő annak, ki az oroszlan ketre-czébe bemeleg, kétszáz tallért fog fizetni. Az előadás már csaknem végre ért, és senki sem találkozott, ki a felhívást teljesíteni kedvet érzett volna magában.

Midőn a közönség már kifélt készülődött, előáll egy kis nyurga parasztlégy, és megszólítja az orosz-lánszéliditót. — Hallja maga. Én szeretném azt a száz tallért. Általános megdöbbenés követte e szavakat, mert senki sem nézett abból a népcsej emberektől annyi bá-torságot.

- Az oroszlánszéliditő gyanosan mosolygot. — Ugy ön tehát csakugyan beakar menni. — Be bizon uram. — Ugy hát jöjjön. A kis embert a tömeg nem győzte bámulni, mi-dőn az ketrecz közelébe lépett, melyben a vadállat iszonyuan ordított, mintha földühödött volna a meész vendég impertinentiáján. — Most hát fölnyitom az ajtót — mondá az oroszlánszéliditő, — aztán lépjen be, — Hohó! Nem ugy alkudtunk! válaszolá a földi, a közönségre hunyoritva. Én bemeleg, de elébb küldje ki azt a vadállatot, mert a hirdetésben csak az áll: „a ki az oroszlan-ketreczébe be mer menni, meg-kapja a száz tallért.” Kitoró kacaj!

Egy kalandjairól ismert párisi bankár ugyancsak meglepő ajándékot küldött a vaudiville egyik csinos színésznőjének, t. i. egy másfél láb hosszú és tiszta szin-aranyból készült koporsót. A koporsóban halott is fé-küdt, és pedig az aranyos bankárnak fekete frakkos, viaszból mintázott élethű miniatúr szobra. Mi több a bankár keblében megbeesülhetlen értékű sziv is dobo-gott, azaz inkább csak fényelt, csillogott. A viaszab-melkasa tudniillik leemelhető, vagy jobban mondva az egész halott csak tokját képezi egy pompás gyémánt boglárnak.

FONTOS ÜGYEK.

Május 20-kán szándékozik a kormány az országgyűlést befejezni. Ez esetben a választások július 1—15-ke közt végbe mehetnek. Mint értesülünk, mindössze 8 törvényhatóság van nevezetesebb késedelemben; ezek is nem lényegesebb okokból, hanem legnagyobbbrész-t azért, mert a törvényben megszábt határidő-

ket rosszul osztották be. Ott például, ahol bi-zonyos cselekvény befejezésére a hónap 26-ka volt határnapul kitzúve, a további eljárás ha-táridejének kezdetét azon hó 30-ára vagy 29-ére tűzték ki, minnek következtében több napot vesztettek. A belügyminister már utasi-tolta a törvényhatóságokat az efféle mulasz-tások elkerülésére, minnek folytán remélhető, hogy a késedelem ezeknél sem fog nagyobb mérveteket ölteni.

A curia fogalmazó személyzet leszállí-tása alkalmával kifejezést adtunk azon aggo-dalmunknak, miszerint e bíróság nem lesz ké-pes fogalmazó személyzet nélkül dolgozni. Amit előre láttunk, be is következett. A királyi tabla bírái a legnagyobb zavarban vannak. Magok minden csekély dolgot nem végezhetvén el, az ügyek késnek, s ha ennyiben marad a do-log, a restanciák eddig hallatlan száma fog a jövő évre átvitetni. A kir. tabla bírái e bajon segitendő, mint ma a K. írja, fel fogják kérni az igazságügyminisztert, hogy a kezelés alatt álló Weisz-féle alapítványból lehetőleg több ösztöndíjt állapítson, és az ezi elnyerő jog-végzeteket, gyakorlati minőségben a királyi tablához ossza.

Főispán úr Ö Meltóságának a megye bizottságához intézett indítványa.

A mit az anyaföld évenként az ember-ségnek táplálására nyújt, biztos számítás tár-gyat nem képezheti, s ezen okból nagy a nyomor és nélkülözés, midőn a természet ölet elzárva szokott adóját megtagadja, nagy a nélkülözés, főleg oly vidéken, melyen mint nálunk is a földmívelés a lakosságnak majdnem egyedüli keresetforrását képezi, a szomorú ta-pasztalás tanúsítja, hogy egy oly terméketlen év, mint az 1863-diki volt, a legvirágzóbb vidéket is nyomorba döntheti, és az inség sulya leginkább a társadalom alsóbb osztályait, melyek kenyerüket kezeik munkájával keresik, sújta, minthogy pedig az élelmi szerek hiánya vagy drágasága az emberek életét és egész-ségét szinte veszélyeztetik, a közrendszetnek feladata őket ez ellen védeni, a védelem esz-közei különbözök lehetnek, a mezei gazdaság emelése, jó közlekedési eszközök, a gabona bevitel könnyítése és emelése sat. a társadalom legszegényebb osztályai segélyezésére pedig a takarékmagtárak.

Az 1863-diki inséges év után az ideig-lenes kormányzat alatt a m. kir. helytartótá-nács belátva a takarékmagtárak szükség-ségét, a községi takarékmagtáraknak ország-szerzte való felállítását elrendelte, ez történt megynéken is, és pedig az akkori nyomasztó viszonyok mellett nem kedvezőtlen sikerrel, mert az 1864. év végével e megyében 49, az 1866. év végével pedig már 109 községben léteztek takarékmagtárak, melyeknek köve-telési állapota a kezeimnél levő kimutatások szerint következő volt 12,215 mérő buza, 123 mérő rozs, 113 mérő árpa, 387 mérő zab, 1488 mérő kukorica és 7868 ft. 83 kr. o. é. készpénz; igen jól emlékszem, hogy mint volt megyei főszolgabírónak az 1867. évben a községi magtárak állapota feletti időszak-i jelentéseket kellett tennem, de már az 1868. év óta a takarékmagtárak ügye elhanyagoltatott, ezek ma már kevés helységeben állanak fenn, s az 1866. év végével körülbelül 80,000 ft. értéket képvisel készlet nagy része azon idő óta tán már el is vesztett vagy legalább eredeti rendeltetésétől elvonatott.

Az itt előrebocsájtottak után van szerenc-sém indítványozni, miszerint tekintettel azon körülményre, hogy Isten segélyével az évben tán kedvezőbb természet nézhetünk elébe s így a takarékmagtárak ügyét feleleveníteni időszerű lenne a tekintetes megyei bizottság itt a központban egy több tagu takarékmag-tári bizottságot választani, és azzal megbizni méltóztassék, hogy ez tölem az iratokat és a községeknek a takarékmagtárak felállítására vonatkozó felsőbb helyen is jóváhagyott sza-bályzatait és kötelező nyilatkozatait átvéven, a szolgabíró urak utján az 1866-ban fennállott takarékmagtárak készleteit ismét pótoltatva és gyarapítva, oly helyeken pedig, hol azok még fenn nem állanak, ilyeneket önkénytes adományokból felállítva, eljárása eredményéről az ősi rendes közgyűlésre jelentést tegyen.

Alispáni jelentés a megye álla-potáról.

Előterjesztetett a 1875. évi májushavi megyei közgyűlésben. (Folytatás és vége.)

V. Az orvosi rendőrség a megye területén nem foganatosítható oly erélyvel, melyet a

közegészségi ügy fentartásának fontossága igényel. Ezen fogyatkozás okául felhozandó, hogy a 19 szolgabírói kerületből, csak 11 kerület van hivatalos orvosi közeggel ellátva. Van ugyan összesen véve a megyében 40 or-vostudor, 35 sebész, 26 gyógyszerész, 17 ál-latorvos, 85 baba; de orvos és sebész cso-portosulva 49 községben, és a bábák 41 köz-ségben lévén, nagy hiányul tekintendő, hogy 171 község orvossal, és 179 község bábaival közvetlen ellátva nincsenek.

A gyógytárakat megyei főorvosunk sza-bályszerűleg megvizsgálván, az erről szóló jegyzőkönyvek, melyek a gyógytárak jó álla-potát jelzik a Nagyméltóságú belügyi minisz-teriumnak felterjesztettek; hasonlóképen fel-terjesztettek a mult évi himlőoltásról szóló jelentések is, melyek szerint 28 orvos által 20,969 gyermek lett beoltva; ez évben is a himlőoltással ugyanannyi orvos foglalatoss-kodik.

VI. Van Nagy-Beeskereken egy magán jellegu 30 ágygyal ellátott városi kórház. Oly kör-házak, a hol vakok, örltek, siketnémák ápol-tatnának; — továbbá tapintézetek, árva- s lelencházak; böcsödek e megye területén nem léteznek. A szegények az illető községek által bírságokból, gyűjteményekből, vagy az adóforint után kivettelt pótlékból alakított, és szaporított szegényalaptól segélyeztetnek.

VII. A személy- és vagyonbiztonsági álla-potunk, tekintve a megye nagy területét és né-pességét, — dacára a közbiztonsági közegek csekélységének, — a rendőri intézményünk gyarlóságának, eléggé kedvezőnek mondható. All pedig a közbiztonsági személyzet: 1 csendőrkapitány, 19 őrmester, 128 gyalog és 29 lovas csendőrből, a járásbeli szolgabírák rendelkezése alatt, a honnan kisebb csoportokra ossza, czirkálni jár.

VIII. A megye területén van három forgalmi és közlekedési vonal, u. m. a szeged—temes-vári vasutvonal, a szeged—temesvári kavicsolt államut, továbbá Temesvárt Nagy-Beeskerekkel, illetőleg a Tiszával összekötő Bagacsatorna, mely utóbbi csak kedvező vízálláskor haszná-lható.

Egyéb megyei utaink, melyek közmunka-erővel jó állapotban fentartandók volnának, csak a nyári száraz időben jök, a minnek fő-oka az utépítésre használt anyagban rejlik, mert a megye területén igen kevés homok van, és a létezőnek is nagyobb része agyagos utépítésre nem alkalmas; kavics pedig Perjám-most kivéve, a megye területén sehol sem található. Ily viszonyok között utépítésünk abból áll, hogy a régi szokás szerint sárra, sarat rakunk.

1874-ik évben a közmunkaerő leginkább-utöltések emelésére használtatott, folyó 1875. évben pedig majdnem kizárólag homok ter-melésre s a töltések behomokolására lesz for-dítandó. Ha a magas kormány az országos utalaptól jelentékeny segélyt a megyének nem juttat, alig reményelhető, hogy valaha jobb utaink legyenek.

Folyó évben a közmunkaerő ugy áll, hogy van kétfogatu fuvaros 86,274, egyfogatu 8026, gyalog kézmunkás 149,874. — Meg-váltás alá kerül 5148 kétfogatu, 799 egyfogatu, 3759 kézi munkás, melynek értéke összesen 14,221 ft. 19 kr. tészen; marad természetben leszolgálaladó 81,126 kétfogatu, 7227 egyfo-gatu, 146,088 gyalog munkás.

IX. A népnevelés és közkutatás ügyét tek-intve, Torontálmegye területén, a végvidéki részeket is ide értve, van összesen 118 köz-ségi és 162 felekezeti iskola; méltó elősmé-ressel felemlítendőnek tartom, hogy a vallás-és közkutatás ügyi magas ministerium iskolák építésére, átalakítására, fentartására, tanító s tanítói özvegyek segélyezésére, Torontálmegyeben összesen 83,369 ft. adományozott.

A tanítók és tanárok polgári s anyagi állása, valamint méveltségi foka, nem minden-ütt megfelelő, főleg a szerb és román ajku községekben, sok kívánni való van hátra; mi-nél fogva a római catholicus, a protestáns, az izraelita felekezeti, valamint általában a köz-ségi iskolák látogatása is kedvezőbb.

A határvidéki részeket ide nem értve, a tankötelesek száma (6—12 évesekig) tészen 51,569; a 13—15 évesekig vagyis az ismét-lők száma 21,380, özvegek özvege tehát 72,976.

A 6—12 éves 51,596 tankötelesek közül esik: községi iskolákra 21,721; jár oskolába 19,656, nem jár 2065.

Felekezeti iskolákra: a római catholicusoknál 10,942; jár oskolába 9255, nem jár 687.

A görög catholicusoknál 426; jár iskolába 143, nem jár 283.  
A görög keletiekénél 17,210; jár iskolába 4512, nem jár 12,698.  
A helv. evangelistáknál 569; jár iskolába 488, nem jár 81.  
Az ágost. evangelistáknál 397; jár iskolába 348, nem jár 49.  
Az izraelitáknál 331; jár iskolába 325, nem jár 6.

A 13-15 éves, vagyis 21,380 ismétlő tankötelesek közül jár iskolába 7362.  
Ezen kimutatás szerint tehát összesen 72,976 tankötelesek közül jár iskolába 30,887.

Megemlítem kell ezek után azt is, hogy 57 tanodánál ifjúsági könyvtár, 61 tanodánál testgyakorló tér, 33 tanodánál felszerelt torna iskola van.

X.

A népesedési mozgalmat csak az év végével lehetvén szám szerint tüzetesen előadni, e helyen megjegyzendőnek tartom, miszerint a népesedési mozgalom nyilvántartására, valamennyi hitfelekezeti papsága közreműködik; rendeltetések csak az izsrelita hitfelekezettel fordulnak elő, mert ott a matriculák vezetése, a hitközségi előjárókra van bízva. — Matriculák vezetésére nincsenek jogosítva a nazarenusok, kikre néve a községi előjárók ellenőrzik a népesedési mozgalmat; vannak pedig ily nazarenusok Homolitz, Antalfalva, Ujfalu végvidéki, M.-Itebe és N.-Párdány ösmegyeyi községekben.

XI.

A had- és honvédség-kiegészítés ügyében mult évről a törvényhatóság működése felsőbb helyről előismerésben részesült. Folyó 1875-ik évben a főorosozás a megye összes sorozó járásában márczius 15-én befejeztetvén:

A rendes hadsereg jutaléka jávára állítottak:  
Utóállítások utján . . . . . 131  
Fősorozás folytán . . . . . 1467  
Összesen 1598

A póttartaléki jutaléka.

Beosztott . . . . . 380  
A honvédséghez felavattatott.  
Az I-ső korosztályból . . . . . 145  
A II-ik " . . . . . 376  
A III-ik " . . . . . 376  
Összesen 530

Távol maradtak a sorozástól.

Az I-ső korosztályból . . . . . 373  
A II-ik " . . . . . 304  
A III-ik " . . . . . 231  
Összesen 908

kik utóállítandók lesznek.

XII.

Van a megyében 4 nőegylet, 5 temetkezési egylet, 1 betegápoló-egylet, van 8 kaszinó-, 22 olvasó-, 3 világitási-, és 2 tűzoltó-egylet. Az olvasóegyletek közül kiemelendők taláom Török-Becsén a szabadelvű kört, mely 1600 kötetből álló könyvtárral rendelkezik.

XIII.

Cseléndrend Nagy-Becskerek városra nézve utóbbi időben lett kidolgozva, és megyehatóságilag jóváhagyva. Volt egy cseléndrend 1845. évben megyeileg is kidolgozva, de az cletbe nem lépett.

XIV.

A megyének egy évi összes egyenes adója tézen 2,350,628 ft. 94 kr. adóhátralék az 1873. év végével volt 2,882,804 ft. 29 kr. lett volna tehát 1874-ik év folytán fizetendő 5,242,433 ft. 23 azonban lefizetett volóság-gal 2,423,756 ft. 3 kr. maradt tehát hátralék 1875-ik évre 2,822,962 ft. 08 kr. Főoka a fizetési képtelenségnek, hogy a megyének alig 1/3 része dícskedhetett mult évben jó termésrel, és hogy a megye legnagyobb részében a középszerint aluli volt a termés, sok helyen a föld a magot sem adta vissza.

XV.

Mi az állat-tenyésztést illeti, a lótenyésztési haladás leginkább a n.-becskereki, a szt.-györgyi és a neudorfi járásban tapasztalható. A szarvasmarha- és juhtenyésztés ellenben az egész megye területén hanyatlásnak indult, a sertésenyésztés pedig csak a billéti járásban nyert lendületet.

TÁRGYA.

Levelek Saroltához.

(Folytatás.)

IV.  
Előttem keblem szebb érzelmeit, dacoltam Isten s a természet szent törvényeivel, hogy ne sértem meg az emberek szokásait.  
De bűnhődtem is érte.  
Mig nem hallgaltam áltanaikra s a szív sugallatát követtem, élttem egy oáz volt a mérhetlen saharán....  
És minő most életem?...  
Sziirt, melyen megtörik a vihar, de melyen nem fakaszt virágot a nap sugara, az ég harmatja.  
Gondolataimban akartam sokszor magamra ismerni.  
Gondolataimban?...  
Nem, nem, feledni akarok, feledni mindent, — és örökre....  
Tehát semmi könyörület, újból kell hogy

Ezen állatok egészségi szempontjából megjegyzendő, hogy mult év vége felé, a n.-becskereki járásban fordultak elő nagyobb mérvű betegségek a sertések között, folyó évben pedig több községekben a lovak közt a ruhbetegség, de más járványserü betegségek nem voltak, és általában mondhatni, hogy az egészségi állapot inkább kedvező.

XVI.

A selyem-tenyésztés a megye területén tetlegesen megszűntnek mondható; a méhézet is csekély mértékben üzetik, mégis örvendetes lendületet vett a n.-sztl.-miklósi és a billéti járásokban.

Mesterséges haltenyésztés nem létezik; azonban nagymérvű halászatok vannak a Dunában, a Tiszában, a Marosban, a Temesben és a Bega-csatornában. — A természet ezen adományának rendes használati módját, nemzetgazdasági szempontból a megye újabb időben határozottilag megállapítván, rendszabályokat alkotott, melyek jóváhagyással felsőbb helyen is megerősítették.

XVII.

A mezőgazdaság és állattenyésztés előmozdítására már több évek előtt alakult e megyében egy gazdasági egylet, azonban úgy látszik, hogy halva él, mert tevékenységének minden nyoma elűntek. Földmívelési iskola N.-Szt.-Miklóson, szűkebb körben ugyan, de nem kedvezőtlenül működik. Tanonczi száma tizenkettő.

XVIII.

Faiskolák a legtöbb községben vannak; kiterjedésük a megye területén összesen véve 124<sup>200</sup> holdat tézen, az utaknak fákkal való szegélyezése több ízben megkísérletett, jelenleg is megyeileg történnek kísérletek, de nagyon kevés sikerrel, mert hol a helységek egymástól nagy távolságra fekszenek, a fáknak ápolása nehezítve van; de a kiültetett fak még ott is, hol nem serteinek meg, sok helyen elszáradva pusztulnak, különösen a termő-föld talaja nem kedves. Jelentékenyebb fasorok látathatók a végvidékben Pancsovához közel fekvő területeken.

XIX.

A folyó vizek ellen fennálló védtöltések hosszúsága a marosnál 52,300, a Tiszánál 78,442 folyó ölet tézen, fentartatnak társulatok által; értékük 3000000 forintra tehető. — A Bega-Temes szabályozása, és töltészése jelenleg van folyamatban és ezt a Temesvároitt szűkebb Temes-Begavölgyi szabályozási társulat létesíti; nagybörmérvű töltések vannak munkában végvidéken is, a Duna melléki rétegekben.

XX.

Végzetre a megyei tisztikart illetőleg, vannak mind a központban, mind a szolgabírák közt, kik képességgel bírnak, akarnak is, tudnak is tisztelettel és becsülettel szolgálni, hivatalbeli kötelességeiket pontosan teljesítik; de más részről vannak olyanok is, kiknek még sok tanulni valójuk volna. — Bűnvád alatt áll s ennél fogva hivatalától felfüggesztett Csolakovics Sebő, szt.-györgyi szolgabíró, továbbá Szmétana Antal, perlaszi szolgabíró ellen tiszti kereset, Payer Hugó, alibunári szolgabíró ellen a fegyelmi eljárás van rendelkezve.

Dánel János, alispán.

Torontálmegye közigazgatási, közzgazdasági és közmívelődési állapota az 1874-ik évben.

Hertelendy József, megyei főispánnak a magas kormányhoz intézett jelentéséből.

(Folytatás.)

6. Általános közzegésügyi tekintetben: Torontálmegye területén a lefolyt évben a lakosság állapota közzegészüg tekintetben jó volt.

Torontálmegye területén lakik: orvostudor 40, sebész 36, gyógyszerész 26, állatorvos 27, szülésznő 85, összesen 214 közzegészügügyi közzeg.

Ezek közül működik: megyei főorvos 1, megyei kerületi orvos 11, városi főorvos 1, városi orvos 1, megyei állatorvos 3, városi állatorvos 1, megyei baba 8, városi baba 1, közzegési orvos 8, gyógytár e megyében 23 létezik.

Ezen adatokból kitünik, hogy a megye területén 19 szolgabírói járás lévén, 8-ban hivatalos megyei orvos nincsen. Nagy hiányul tekintendő azon körülmény, hogy a 40 orvostudor és 36 sebész, és így a 76 orvosi egység 49 közzegben lakik, és miután e megyében 220 közzeg létezik, nyilván való, miszerint 171 közzegben a közzegészügügy nagy hátrányára, orvosi egység nem található; a 85 baba pedig több helyen csoportosulva lakik 42 közzegben, és így 178 közzeg okleveles baba hiányával van. — Ezen hiányon csakis a közzegési orvosi és szülésznői intézmény országos (kényszer) rendezése segíthet. — Torontálmegyében Nagy-Becskerek városában létezik egy magánjellegű 30 ágygyal ellátott városi kózház, kózház, a hol vakok, örültek, siketnémaik ápolatassanak, nincsen.

Az abszolút kormány alatt egy nagy mérvű és kiterjedésű emeletes épület jött létre Nagy-Becskerekben, mely részint kegyes adományok, részint pedig különböző megyei és városi alapokból vett tőkékkel építetett, mely kózházai jeleggel ellátva, a beteg emberiség ápolására volt szánva; — 1860-ban adatott rendeltetésének, 1861-ben ezen épület a megye és város között vitás kérdéssé lett, és így gazdátlan lévén selyedett; 1864-ben nem tudván magát a kórház fenntartani, a helytartó tanács által a kózházhoz jellegűt megfosztattott, 1867-ben a vitaközti város és megye beleegyezésével ezen épület laktanyává alakítottatott át; igen kívánatos volna, ha ezen a szenvedő emberiségnek szánt épület eredeti rendeltetésének visszaadhatnák.

A járványok közül a roncsoló gége lob, váltó láz, typhus és vörheny kezdődő járványos jeleggel mutatkoztak 20 közzegben, a himlő az 1874. évben 46 közzegben uralgott; megbetegült 1723, felgyógyult 1154, meghalt 569, beoltott 25,260 egység.

Ezen járványok és körök ellen a megye a szükséges óvintézkedéseket a legnagyobb erélyvel fogatette, s a gyógykezelési rendszabályokat szigorúan véte, a roncsoló gége-lob ellen azonban nem mindig a kívánt sikerrel.

7. Rendőri tekintetben az építkezésekre tűzveszélyességi, közzegészügügyi és erkölcsi szempontból az egyes közzegekben némi figyelem fordítatik, a mennyiben az ujonnan építendő házak az illető e célból alakított bizottságok vagy ezeknek nem léteben az előjárók által eleve megtekintetnek, de ezen megtekintés is leginkább csak tűzveszélyességi szempontból történik, az egészségi és erkölcsiségére, a nép szegénysége és a műveltségbeni hátramaradottságánál fogva, igen kevés gond fordítathatik.

Az élet-, tűz- és jég- elleni biztosításokra nézve, a közönségnek elég alkalom van nyujtva, mert a megye területén valamennyi az országban működésre jogosult biztosító társulat bír elegendő számu ügynökségekkel, és a megyében nincs oly közzeg, melyben néhány biztosítási ügynökség ne léteznék, de magát a biztosítást leginkább az értelmiség veszi igénybe, és csakis a német közzegekben történnek tűz- és jég-kár elleni biztosítások a földmivelők részéről is.

Politikai egylet e megyében csak egy létezik, és pedig Heuföld-Masztort közzegben egy catholicus politikai egylet.  
Egyéb egyletek közül, melyek e megye területén léteznék, felemlítendő 8 casino, 22 olvasó egylet, 3 világitási egylet és 2 tűzoltó egylet.

A tolonczozás ügye az érvényben lévő szabályrendeletek szerint kezeltetik.

A mezei rendőrség a megye területén majdnem kivétel nélkül oly módon kezeltetik, hogy minden egyes közzeg, határának terjedelméhez képest kisebb vagy nagyobb számu felelős mezei örököt állít fel, kik minden kárért felelősek és azt sajátjokból pótolni tartoznak, és ezen intézkedés habár költséges, de mindennél a legjobb sikert eredményez; mindamellott azonban kívánatos volna, hogy a mezei rendőrségbeni bíráskodás a járásbíróságok elvételénél, és a nagyobb számban alkalmazott és kevésbé igénybe vett szolgabírákra ruháztatnák.

A közbiztonság állapota tekintve a megye nagy területét és népességét, és dacára a közbiztonsági közzeg csekélységének s rendőri intézményünk gyarlóságának eléggé kedvezőnek mondható; 1874. évben a megye

területén 1 gyilkosság, 9 emberölés, 2 gyermekölés, 4 gyújtogatás, 153 lopás és 202 kisebb kihágás fordult elő; az emberölések leginkább verekedések folytán történtek, a lopások pedig főleg lótolvajások, élelmiszerek és egyéb csekélyebb értékű tárgyak elorzásából állanak, s leginkább a téli évszakban fordulnak elő. A megyei közbiztonsági személyzet áll: 1 csendőrkapitány, 19 őrmester, 128 gyalog és 29 lovas csendőrből; ezen megyei csendőrség a járásbeli szolgabírák rendelkezése alatt áll oly módon, hogy minden szolgabíró mellé egy csendőrmester van kirendelve a járás kiterjedése szerint kisebb vagy nagyobb számu legénységgel, mely legénység összpontosítva a szolgabíró székhelyén tartozkodik, és onnét kisebb csoportokra osztva, cirkulálni jár.

Cseléndrend e megyében még 1845. évben lett kidolgozva, de a közbe jött események végett elette nem léptetett, legutóbbi időben Nagy-Becskerek városra nézve, czelszerű cseléndrend lett kidolgozva és megye hatóságilag jóváhagyva.

A békebirói intézmény behozatalát a lakosság óhajlja, és a megye több járásában az értelmiség kellő számmal vállalkoznék is a békebirói intézménybeni részvételre, a megye némely vidékein azonban, hol az értelmiség kevesebb számmal található, alig volna és vállalkoznék elegendő képvisített egység a békebirói teendők ellátására, és ezen járásokban az intézmény behozatala esetére az egyes békebirók működése nagyobb területre volna kiterjesztendő, sőt a közzgazgatási közzegeknek ezen czélra való igénybe vétele is szükségesse válnék.

Második rész.

A törvényhatóság közzgazdasági állapota.

1. A mezőgazdaságra befolyással lévő elemi, éghajlati és időjárásai viszonyok megfigyelésére intézkedések e megyében ugyan történtek, a mennyiben a megyei orvosok az éghajlati és időjárásai viszonyokról negyedévenként az alispáni hivatalhoz jelentést tesznek, de rendszeres meteorológiai állomások eddig még nem szerveztettek.

Elemi csapások közül vizáradás, jégverés, fagy és aszály látogattak e megye egyes részeit az elmúlt évben, ezek közül a vizáradás az ó-bessenyői, zichyfalvi, pancsovai, perlaszi, módosi, párdányi és antalfalvi járásokban 33,334 holdat öntött el; a jégverés a pancsovai és bánlaki járásokban 380 hold vetésben okozott kárt, de a fagy a török-kánizsai és alibunári járásokban, az aszály pedig a nagy-szt.-miklósi, antalfalvi, perjamosi és ó-bessenyői járásokban okozott károkat, de ezeknek kiterjedése és mennyisége constatálható nem volt.

2. A mezőgazdasági termelés megismerésére szánt hivatalos statisztikai főlevelek az illető közzgazgatási közzegek, és bizalmi férfiak által buzgóan teljesítetnek és az adatok hiven bemutatattak.

A termés eredményei az egész megyére átlagban kiszámítva a következők:

Ószi búza termet egy catastrális holdon 9 mérő

Zab	"	"	"	16
Árpa	"	"	"	12
Tengeri	"	"	"	9
Repeze	"	"	"	4
Dohány	"	"	"	7 mázsa
Széna	"	"	"	10

3. Az állattenyésztés terén következő mozgalmak tapasztalhatók:

A lótenyésztés körül a nagy-becskereki, szt.-györgyi és neudorfi járásokban haladás tapasztalható, a szarvasmarha tenyésztése ellenben az egész megye területén hanyatlásnak indult, ennek oka pedig a nép elszegényedésében keresendő.

A lótenyésztési bizottságok működésének kedvező eredménye csakis a nagy-szt.-miklósi, nagy-becskereki, szt.-györgyi és ó-bessenyői járásokban tapasztalható, a megye többi járásában ezen bizottságok működésének mi eredménye sem volt észlelhető.

A sertésenyésztés csak a billéti járásban nyert lendületet, a megye többi járásában ez valamint a juhtenyésztés is hanyatlásnak indult egyes nagyobb uradalmak kivételével, melyeknél általában az állattenyésztés kedvező előmenetelnek örvend.

A mesterséges haltenyésztés ezen megye területén nem üzetik.

szemekkel, fehér arcczal, fehér ruhában, fehér koszorúval...  
Ó tehát érez! nem vagyok közönyös előtte, — őt érdekli sorsom, — ő gondol néha reám.  
De hátha csalódás volt az, a mit én érzelemnek képzelék.  
El, el, a multnak irtóztató képeivel. — Hagyjatok nyugalommal, hagyjatok fájdalommal.  
Oh, ha ugy volna is, légy könyörületes irántam, mutass mennyet az elkárhozottnak.  
Sarolta! kérlek, ne ébrezz uj halálra...  
Halál? — mit beszélék. — Mi vagy te? Ismerni vélünk, naponkint ajkainkon lebegsz, és ismereteink határán túl minő óriási világod...  
Elenyész-e azon perczben, midőn kezeink elhidegülnék, szemünk becsukódnak, ajkaink el nemulnak, örökre?  
Vagy csak elköltözöl s a mosoly, — mit a kiszenvedett arczára lehelsz utolsó isten-hozzádod, mint a lemenő nap tova repülő búcsúugára.  
Ki fogja valaha a lélek titkait kifürkészni? Ki fog a halál éjébe világot vetni?  
Ki mondja meg, hova lesz, mivé lesz a lélek, elenyész-e, egy szebb világba száll,

tudja-e multját, emlékezik-e kedveséről, kit elhagyott, — kit egy titkos sejtetem egy más világba vezet.  
Valjon ezen sejtetem nem egy titkos rokonság az „innen” és „túl” között, valjon nem egy finom sugárszáll-e, melylyel egy jövendő genius egyesíti az egymástól elszakadt lelkeket?  
Oh, kétségbeesés ne vondd el tőlem e geniust, melyen nem egyedül uralgat a halál.  
És mégis, ha nem csal e sejtetem, ha van a siron túl egy más, a léleknek örök világa, miért átkozza hát a halált az önző szív?  
Hisz az élet rövid perczeket ad, tele faldalom- és szenvedéssel, a halál pedig örökkévalóságot.  
Ha van egy más világ, ugy az élet a boldogság rövid halála, s a halál a gyönyör örökléte.  
Ti, kiknek a fájdalom szivetekből nem szakít ki a hitet, miért nem festitek a halált ifju hölgynek az örökkévalóság sugarával... s az életet csontváznak az enyészett homok-órájával... Egy, kettő, — szeretni, remélni, — meghalni?...  
(Folytatása következik.)

Selyem-  
jesen meg-  
csékely m-  
régi mód-  
csakis a na-  
szt.-miklósi-  
hészet, és  
vett. —  
Állati-  
ben ment a  
járásban for-  
járványszerü  
Ma  
Tis  
A sebes-  
elünk. Az a-  
tökélesbűl-  
haladásban  
emberi szell-  
esen, ott me-  
kihalt a tes-  
minden honp-  
alatt a szelle-  
és a szüntel-  
Korunk a  
táborában is  
tak ezen edd-  
borban kitün-  
kor magasro-  
telemes és an-  
jegyzők egy-  
doztak, nem s  
halára.  
Lelkiismer-  
dat, hogy on-  
gósággal szor-  
jutalom a rész-  
Es a nag-  
hogy a terve-  
tet Budapest-  
országos gyul-  
férfiak, hogy  
községi jegyző-  
zánk közzgaz-  
Mi rész-  
tekinthetők vi-  
és annyit tett-  
lomra sem a m-  
önzletesség-  
társaink jövő-  
lehető legmos-  
berattuk, léte-  
haladja anyag-  
partólást, meger-  
Igaz, sok d-  
lelkes barátok,  
zalmi elismerés-  
dekéből, de a k-  
még úgy látsz k-  
szeható hordere-  
munkára, de is-  
doznak.  
Lelkesítő h-  
keletkezett szal-  
ügyünket hön-  
Ompolyi szerkes-  
Szakadatlán  
tebb érdekeim nu-  
tunó férfival es-  
zánk felső vidé-  
országos jegyző-  
havának másod k-  
hivjuk.  
Mintán azor-  
közül az ügyünk  
munkálkodó Kom-  
tak kifejezést, ho-  
megkötésére né-  
szere és ugyan-  
mását el nem hag-  
tarsak elé követ-  
ezt számos ügy-  
állapítottuk. Ugy-  
jegyzői értekezl-  
A) Azon koz-  
gabriói kerület-  
ezen küldésnek  
gabriói kerületben  
jegyzők és követ-  
B) Az olya-  
működik, legyen  
pesten az érkeztet-  
C) Az orsz-  
egyletének elnöke.  
D) Végre min-  
az értekezleten rész-  
joggal bírnak.  
A kerületek m-  
telesek az illető a-  
választási jegyző-  
tálati.  
Ompolyi úr, k-  
vezetését, kész, a  
támogatni, úgy szor-  
előmunkálatokat ve-  
mőst a sor, a nagy-  
biztosítani, a saját  
jén lendíteni.  
Mi erősen biz-  
és fényes sikert re-  
adjak a megejtett v-  
Az eddig bef-  
bírnak oly számma-  
azért augusztuszi ha-  
Hazafini  
Osztern, 1875.  
M  
községi j-

Selyemnyésztés e megye területén teljesen megszűntnek mondható; a méhészet is csekély mértékben üzemel, és pedig ez is a régi módorú kasokkal; nagyobb mértékben csak a nagy-beckerekéi, szt.-györgyi, nagszt.-miklósi és billéti járásokban üzemel a méhészet, és az utóbbiban örvendetes lendületet vett.

Állati járványoktól e megye az elmúlt évben ment volt, és csak a nagy-beckerekéi járásban fordultak elő nagyobb mérvű, de nem járványos betegségek a sertések között.

(Folytatása következik.)

## Magyarország községi jegyzőihöz.

Tisztelt kartárs urak!

A sebes haladás iránt lelkesülő korszakot élünk. Az állami és társadalmi téren javítás és tökélesülés felé törekedünk. Csak a folytonos haladásban nyilvánulhat a legelőkeltebben az emberi szellem tevékenysége; hol haladás nincs, ott méltán azt hihetjük, hogy a szellem kihalt a tepszéd nemzedékből. Kötelessége minden honpolgárnak, hogy a szabadság őtalmá alatt a szellemi vívmányoknak újat egyengesse és a szüntelen haladás nagy művét előmozdítsa.

Korunk ezen jelszava a községi jegyzők táborában is élénk visszhangra talált. Találkoztaik ezen eddig mély alomban szenderget táborban kitűnő férfiak, kik megértvén a haladó kor magaróptu szavát, nagy buzgúsággal, sőt telemes és anyagi aldozatokkal és a községi jegyzők egy testületébe való egyesítésén fáradoztak, nem számítván sem elismerésre, sem halálra.

Lelkismeretük szava és azon édes öntudat, hogy onnetlen szerettel és ékelt buzgósággal szolgálják kartársaik elavult ügyét ő jutalom a részükre.

És a nagy munka annyira is sikerült már, hogy a tervezett országos jegyzői értekezlet Budapesten mielőbb egybeülhessen. Ezen országos gyűlésből azt remélik ezen buzgó férfiak, hogy ott közös erővel lendítenek a községi jegyzők eddig homályos jövőjén, hazánk közigazgatási érdekeinek felvirágoztatásán.

Mi részünkről nyugodt lelkiismerettel tekinthetünk vissza eddigi működésünkre. Mi azt és annyit tettünk nem tartva igényt mi jutalomra sem a mennyi erőnkkel tett. Becsületel onnellséggel munkálkodtunk állásunk és kartársaink jövőjén. Az óriási épület, melynek a lehető legmestohabb viszonyok között alapját beraktuk, lételet a semmiből megadtuk, tulajadja anyagi erőinket, befejezése tömeges pártolást, megerőltetett munkát igényel.

Igaz, sok oldalról támogadtak bennünket lelkes barátok, buzgó ügytársak, nyertünk bizalmi elismeréseket a nagy haza minden vidékéről, de a községi jegyzők nagyobb száma még úgy látszik nem ismeri törekvésünk megszabható horderejét: ezen emelkedtek fel a nagy munkára, de ismét ezen téllenségben szunyadoznak.

Lelkesítő hatást gyakorolnak azonban a keletkezett szaklapok és azok első sorában az úgynevezett hűn támogató „Magyar Jegyző”, Ompolyi szerkesztése alatt.

Szakadatlanul a községi jegyzők legszenlebb érdekein munkálkodva egyelőrt ezen kitűnő férfival és sok lelkes ügybaráttal hazánk felső vidékeiből, azt határozottuk, hogy az országos jegyzői értekezletet f. é. augusztus havának második felében Budapesten összehívjuk.

Miután azonban több kartárs és ezek közül az ügyünk mellett lelkes buzgalommal munkálkodó Komka Béla véleménynek oda adtak kifejezést, hogy a községi közigazgatási megkarosítás nélkül valamennyi jegyző egyezsere és ugyanazon időben több napra állomását el nem hagyhatja, bátorkodunk a t. kartársak elé következő javaslattal lépni, miután ezt számos ügybarát, hozzájárulása után megállapítottuk. Ugyanis a nyilvános országos jegyzői értekezleten Budapesten megjelennek.

A) Azon községi jegyző mindenik szolgabírói kerületnek, kit választás által kartársai ezen küldésel megírtak. Mindenik szolgabírói kerületben összegyűlekeznek tehát a jegyzők és követjüket megválasztják.

B) Az olyan helyeken, hol két jegyző működik, legyen a főjegyző köteles, Budapesten az értekezleten megjelenni.

C) Az országoknak valamennyi jegyzőegyletnek elnöke.

D) Végre mindazon jegyzők, kik önkényt az értekezleten részt vesznek szözlási és szavazási joggal bírnak.

A kerületek megválasztott képviselői kötelesek az illető szolgabíró által támogatott választási jegyzőkönyvet Budapesten felmutatni.

Ompolyi úr, kinek kezére bízam az ügy vezetését, kész, a jegyzők ügyét teljes erőből támogatni, úgy szintén Budapesten a tömörkedő munkálkodókat vezetni. Önökön kartársak most a sor, a nagy vállalat részére a sikert biztosítani, a saját állásuk és családjaik jövőjén lendíteni.

Mi erősen bízunk barátaink buzgóságában és fényes sikert remélünk, előbb tudunkra adják a megjellett választások eredményét.

Az eddig befolyt jelentkezések nem bírnak oly számmal, mint a minőt vártunk; azért augusztusig halasztottuk el az értekezletet.

Hazafini üdvözléssel!

Osztern, 1875. május 6-án.

A bizottság nevében:  
Mohaupt Mihály,  
községi jegyző és a bizottmány elnöke.

## HIRHARANG.

\* **Elutazás.** Szeretett főispánunk Hertelendy József Ó Mellsővára a fővárosba utazott, hogy a felső házban a most folyó tárgyalásoknál helyét elfoglalja.

\* **Mi történik a catasteri mérnök urak szavazatával?** Városunkban a cataster felvételénél alkalmazott mérnök urak közül mintegy 15-en áttették más helyre; s azok itt fel voltak véve a szavazók közé. Most más 15 jön ezeket felváltani, kik szintén előbbeni helyeken a szavazó listába felvették. Ezek itt, azok amott estekek választói szavazatoktól. Kérjük már most a magas Curiait, hogy mi történjék ily esetekben? — S hogy lehetne ezen segíteni? — Egyuttal jól teszi a magas pénzügyminisiterium, ha a választások előtt nem rendel nagyobb áthelyezéseket, mert ezáltal sok szavazó hivatalnok elűltetik jogától.

\* **Varju vadászat.** E napokban varju vadászat volt a helybeli kincstári erdőben, mely kedélyes mulatsággal végződött.

\* **Ajánljuk a casino igazgatóság figyelmébe.** A „Neue Freie Presse”-t magyar ellenes igazgatási miatt az ország több vidékén olvasó-egyletek és casinók kitiltották, melyek közt a „győri olvasó-egylet” volt az első. — Mi szintén figyelmeztetjük a casino igazgatóságát, hogy e lapra jövőre elő ne fizessen, hanem rendeljen helyette más német lapot, de ne ehhez hasonló irányot. — Ki elég szemtelen volt piszkolni azon nemzetet, melynek pénzt szintén bezsebeli!

\* **Tengerre cigány.** Bezzeg, a hogy hírét kapták cigány zenészeink, hogy Farkas Miskának mily jól megy dolga Amerikában; most már mind ultra készülnek, utójára még cigány nélkül maradunk. No, ha mind elmennek is, ami Stévonk tudjuk, hogy ilyen marad, mert ő igen nagy ellensége a víznek.

\* **Panasz a vidékről.** Módosról írják lapunknak, hogy ott a lumpok és burschok valóságos tanyát ütnek, és hogy a bübajos szolgabíró ez irányban mit sem tesz, de e helyett inkább befogatja a szerelmes leányokat. (Valjón? igazán nem tűnnek szolgabíró barátunk a szerelmes leányokat. Szerk.)

\* **Gyász szertartás.** Május 1-én evang. egyház báró Prónay Gábor elhunyt alkalmából, gyászstíni tiszteletet rendezett. Az egyház kitűnő és közszereteli lelkesze Moczokovszák János úr gyönyörű beszédjében igen szépen ecsetelt az elhunyt érdemeit s azon veszteséget, mely elhunytával az evang. egyházakat érte. — A szertartáson megének fő- és alispánja, városunk polgármestere tisztikarával, s a szerb lelkész urak, számos hallgatóval egyetemben voltak jelen. — Általános volt a nézet, hogy szeretett lelkészünk beszéde jó volna, ha kinyomathatnék s valami nemes célra elárúsíthatnék. — (Mélián büszke lehet egyházunk e nemes lelkeült hazafias papjára. Szerk.)

\* **Derek gépész.** Városunkban van egy értelmes festő, Oldal István úr, ki már több gépészeti találmányára szabadalmat is nyert, közelebb ismét egy czélszerű és a gazdalközönségre elkerülhetetlenül szükséges czikket fedezett fel. — Ugyanis egy percz alatt a kocsit átváltoztatja szánna, s az egész gépezet alig kerülend néhány forintba. Mindenestre jó télen, ha az utasokat a nagy hó meglepi, s ők egy percz alatt szekereikből könnyen csúszó szánokat alakíthatnak. E találmányára szintén szabadalmat fog kérni a kereskedelmi minisiteriumtól. — Oldal úr nem csak derek festő, de jó gépész is.

\* **A délmagyarországi történelmi és régészeti társulat** néhány választmányi tagja elnöki megbízásból megtekintette mult csütörtökön délután a Temes folyó mellett hatalmas domb alakjában elterülő dragsinai vármaradványokat, melyeket százasodt sereg s cserjék rengetege fűd el a szemlélő elől. A társasággal volt Weisz kir. főrealtanodai tanár és mérnök urnak sikerült a vár vázlatos alaprajzát felvenni s eszerint a hajdani állítólagos török vár fekvését és területét meghatározni. Kutató kímlelések folytán bizonyos, hogy a gazdag televény téglalapítményt takar s a felületén itt-ott tatóngó üregek, az ilyen helyeken rendszeren kincset keresők keze nyomát sejtetik. Nevezett társulat kétségtelenül szép szolgálókat tenne a hazai régészet ügyének, ha a dragsinai vár körül rendszeres ásást eszközölné.

\* **A „Vasárnapi Ujság”** május 9-diki száma következő tartalommal jelent meg: II. Lajos király és udvartartása. (Dr. Fraknoi V. akad. értekezéséből; II. Lajos arczképevel.) — Édes anyám te vagy most is... (Költemény, Dömötör Jánostól.) — Istria és Dalmácia. (Raguza, Gravoza és Cattaro rajzával.) — A léghajózás újabb áldozatai (képpel). — Az úszó város. (Verne regénye, képpel.) — Kikeletkor. (Fővárosi tárcza.) Borostyáni Nándortól. — Rajzok az őstörténelemből: VI. A kősirok. — A hétről. — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára évnegyedre (apr.-jun.) 2 ft; a „Politikai Ujdonságok”-kal és „Magyar Gazd”-val együtt 3 fr.

\* **A „Divat-Nefejejs”** 10. száma következő érdekes tartalommal jelent meg: Elégtétel, vers, Darmay Vikortól. — A boldogság ujja, beszély, G. Büttner Juliától. — Négyheti szabadság, Malpene beszélye. — Tárca: Képzőművészeti tárca, Plém Józseftől. — Május 1-je, Bulovszky Gyulától. — Országvilág — Május 1-je a Margitszigeten. — Az athletikai viadal. — Irodalom, zene és művé-

szet. — Mi újság. — Divatkép magyarázata. — Egyletek és intézetek. — Szólatány. — Biromány tár. — A boritekon. — Hírek a nagy világból és vidékről. — Vegyesek. — Melléklet I. Egy iv divatrész 69 álczával; II. szabás iv; III. kenezett divatkép. — A „Divat-Nefejejs” megjelen minden vasárnap válogatott szépirodalmi képpel és gazdag melléklettel. Előfizetéseket elfogad vidéken minden postahivatal. Budapest a kiadóhivatal, Sebestyén I. — Félévre 6 ft., évnegyedre 3 ft. — April elejétől még kaphatók teljes-számu példányok.

\* **Uj zeneművek.** Taborski és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten újonnan megjelentek: Blaháné legkedveltebb dalai. 1. „A háromszéki leányokból”. „Maros vize folyik csendesen”. 2. „A falu roszszából”. „Fogadásom tiltja szeretni” stb. Énekhangra zongora kísérettel, (vagy zongorára magán) alkalmazta Erkel Gyula. Ára 80 kr.

\* **A szabadkőművesek Pozsonyban.** Pozsony, az őt koronázási város, május 2-án érdekes ünnepélynek volt színhelye. A bécsi szabadkőművesek alakítottak ott egy „Sokrates”-nevű páholyt, mely a nagy páholy védelme alatt fog állni. Miután Ausztriában a szabadkőművesség még tiltva van, az ottani szabadkőművesek műhelyeikkel Magyarországra kénytelenek menekülni. Az ünnepélyhez milyen a szabadkőművesek közt igen ritkán szokott előfordulni, a szelroza minden irányból jöttek a testvérek. A nagymestert s a nagy páholy tisztviselőit küldöttség által már a vaspályánál s általában minden egyes érkező tagot valódi testvéri szeretettel s figyelemmel fogadták. Amerikából két vendég jött. A „Sokrates” páholy installátója nagy ünnepélyességgel ment végbe. — A nagymester megnyitó beszédében egy okmányt említett meg, melyet a pozsonyi muzeumban látott, ezen okmány szerint 1784-ben egy magyar mágnes vételet fel a bécsi páholyba, neve azonban, valamint más három aláíróé ki van vakarva. Ennek oka az, hogy ez időben a szabadkőművességre nézve Ausztria és Magyarországon épen ellenkezőleg álltak a dolgok; a mennyiben akkor nálunk volt szigoruan tiltva a szabadkőművesség. Az ünnepély után nagy lakoma volt a „Zöld fanál”, melynek nagy terme nem volt képes a jelenlétet befogadni. Az első toasztot a nagymester mondta a király és családja, mi általános lelkesedéssel fogadtak; — azután a bécsiekre mondatok toasztok, melyek egyikében az hangoztatott, hogy a magyarok mindenkor szívesen látják honukban bécsi testvéreiket, kikkel bár észrevétel nélkül és látatlanul, együtt munkálkodnak az emberi nem jólétéért. A bécsi testvéreket külön vonat szállította haza.

\* **Ő Felsége gróf Károlyi Györgynek** két hitbizomány felállítását engedte meg. Az első hitbizomány mint a „Közérdek”-ben olvassuk, gróf Károlyi Gyula részére szöl, és magában foglalja a Heves, Külső-Szolnok és Nógrádmegyében fekvő uradalmakat; Budapesten az egyetem-utczában fekvő palotát, s az e házban létező könyvtárral s minden egyéb házi ingóságokkal együtt Budapesten az üllőuton 816. sz. a. fekvő házat (kert nélkül) és a Rákoson fekvő réteket s minden ezüstneműt. — A másik hitbizomány gróf Károlyi Viktor részére szöl, és magában foglalja a Fehérmegyében fekvő csurgói uradalmat, Pestmegyében fekvő összes birtokokat, és Budapesten az üllőuton 816. sz. a. fekvő ház kertjét és az ott fekvő 815. sz. a. házat. Az öröklési rend következőleg állapították meg: ugy az első, mint a második hitbizomány a Gyula, illetőleg Viktor ágán minden ivadékon át, fiágon leendő róm. kath. vallású elsőszülött utódokra fírlő-fira szálljon. Ezen ágak egyikének magzszakadása esetén a két hitbizomány egyesítendő; azonban ismét külön választandó, a mint a birtoklónak több fia lesz. Minthét ág magva szakadtának esetére Gyula hitbizományja Tiborra, Viktoré pedig Istvánra illetőleg első szülött fiúutódaira száll. Ha ezek is fiúutódok nélkül halnának el, a hitbizományok id. Károlyi István és fiúutódjaira, azután pedig Károlyi Alajosra illetőleg fiúutódaira szállnak.

\* **Egy magyar grófnő Olaszországban.** Vicenzából — írja a „Tem. L.” — Paladio remek építészeti alkotásai után híres városból azon értesülést vettük: hogy a „Campo Marzo” mentében közel a vaspalya udvarhoz egy dombon palotaszzerű épület emelkedik szép parkkal, mely Károlyi György grófné tulajdona. A palota helyén ezélt nyolcz évvel egy erdő állt, melyet a grófné megvásárolván, helyére a kastélyt építtette. A magyar grófné ezen idő óta többnyire Vicenzában lakik, s az ügyefogyott szegények irányában jótéményeiről a vidéken a legjobb hírből áll. Örömlőnkre szolgál, valahányszor külföldön tartózkodó honpolgárainkól a magyar név becsületére szolgáló híreket említhetünk.

\* **Dráma kifejlődés.** Bécsben történt a mult héten, írja a „N. Hirlap”. Egy biztositótársasági hivatalnok épen esküvőre készült egy ifju leánnyal; a násznép már összesereglett a menyasszony szüleinek házában, s a társaság épen a templomba akart indulni, csak még a menyasszony atyjának áldása hiányzott, hogy az oltár elé léphessenek. Azon pillanatban, midőn a menyasszony atya áldását akarta adni a házasulandókra, egy vézna, elsoványodott nő rohant a terembe; karján egy egyhónapos kisdedet tartott, egy hároméves leánykát pedig kézen fogva vonszolt maga után. A különös vendég a násznépen keresztül az arához hatolt, s könyes szemekkel figyelmeztette őt arra, hogy e két gyermek nevében neki több joga van vőlegényéhez, mint bárki másnak a világon, miután ezen gyermekek az ifju csalfa szerelmé-

nek gyümölcsei. Természetes, hogy a hazaságból semmi sem lett, s hogy a hivatalnok igen kellemetlen helyzetbe jutott ezen intermezzo által.

\* **Salvi** néhány nap előtt indult el párisi útjára, mint már írtuk Budaról az aréna teréről. Lovas és lovag egyaránt frissék és vidámak voltak. A bizonyítványt elindulása ideről gr. Andrássy Manó állította ki. Az elinduláson mintegy 1000 ember lehetett jelen, ki a rész vállalkozót lelkes éljenekkel bocsátották faradalmas útjára.

\* **Kossuth Lajos arczképe.** Kossuth a honvédmeház bizottságának kérelmére, arczképeinek a honvédmeház javára leendő kiadását és elárúsítását megengedvén, a bizottság az arczképet Koller tanár híven talált festménye után Brandos és Wolff hannoverai világhíru gyárában olaj lenyomatban elkészíttette, s annak kiadása iránt Varsagh Jánossal a Borsos és Koller fényképész czég társával szerződött. A jól sikerült arczképből az első szállitmány közelebb érkezett meg. A honvédmeház bizottsága most felhívja a közönséget vállalatának lelkes támogatására.

\* **Bismarck a vadászaton.** A német lapok egy vadász-ánekdotát közölnek Bismarckról, mely még a herceg fiatalkori éveiből való, de — ha csakugyan megtörtént — jellemzőnek elég jellemző. — Egy barátjával, G.-vel vadászatra indult. Az erdőszél sűppedekes, ingoványos lapjain járva, G. ki előtt a vidék egészen ismeretlen volt, egy ingoványosabb helyen csakhamar lesüllyedt, s kétségbeesetten kiáltott segélyért: „Kedves Bismarck, segíts hát, mert különben belefuldok ez átkozott zombékba!” Eközben mindig jobban jobban süllyed a szerencsétlen vadász. Bismarck, ki az ingovány minden zugát jól ismerte, biztos léptekkel közeledett társa felé. „Segíts hát!” kiáltott ez újra, kétségbeesetten erősen kapálózva a szövevényes ágak közt — de mind hiába! Bismarck hidegvérűleg válaszolt: „Bizony kedves G., te most oly helyzetbe jutottál, melyből nem tud téged semmiféle hatalom sem kimenteni; de nekem fájna, ha halálvergődésed örökig tartana, azért, hogy a megfuladás hosszan tartó kínjaitól megkíméljelek, belelövök a fejedbe, így hamarabb s nyugodtabban halsz meg.” „Megbolondultál?” kiáltott G., s még kétségbeesettebben dolgozott kezeivel, lábaival, hogy megszabaduljon. — „Nincs kedvem sem a megfuladáshoz, sem az agyonlövéshez, folytatd, de az örögdbe is hát, segíts!” Bismarck, arczához fektette gyöverét s czélozni kezdett, miközben így szöl G.-hez: „Csak maradj csendesen, mindjárt vége lesz mindennek. Isten veled kedves G. Nödet mindenről lelkiismeretesen fogom értesíteni!” A szegény G. erre a komoly hangra aztán igazán megijedt s a kétségbeesés óriási erejével még egyszer kísérletet tette, sikerült magát kiszabadítania a zombék ölelő karjai közül. Első dolga is az volt, hogy szemrehányásokat tett barátjának, a „szivtelen” Bismarcknak, ki nyugodtan válaszolt: „Csak azt akartam, hogy mint férfi segíts saját bajodon, s ne szorulj másra. A férfi legelőször is önmagá-é legyen!”

\* **Uj Mucius Scävola** — a szent lélek rendeletére. Néhány nap előtt a — m értelmele szerint egy értelmes arczu, elég tisztességesen öltözött férfit vittek a Rökuskörházba. Roppant seb volt balkarján, úgy, hogy valószínűleg egész karját le kell majd metszeni. Az orvosok kérdézősködtek, ki okozta ezt a nagy bajt? — hol van az a gonosztevő, ki ily nagy büntényre képes volt? — Valószínűleg fogva van már? — A férj, kinek karja vérzését alig lehet ellátni, sápadt arczsal, gyengülten, hanem egész biztos hangon mondá: „Az a gonosztevő én vagyok!” — Mindnyájan összenéztek és kérdőleg tekintettek egymásra. A férfi tovább folytata: „Álmodtam, hogy a szent lélek azt kívánja tőlem, vágjak bele erősen balkaromba, míg a vér elborít. Megcselekedtem. Istennek ellentmondani nem szabad, ha a szentlélek isten is. Nyugodtan fogadom, bár levágják karomat.” — Az orvosok csodálkoztak, néztek, hanem az ember egész nyugodtan mondá: „Hiába néznek reám, nem vagyok bolond!”

\* **A szegedi ipar- és terménykiállítás** iránt — olvassuk a „Sz. K.”-ben — mindegyre nagyobb mérvű érdekelttség jelentkezik. Tekintélyes szakferfiak, ipar- és gazdasági egyletek czégek és országos fontosságú vállalatok jelentették be részvevőségüket. A mármárosi bánya és erdőgazgatóság is a kiállítók sorába lépett.

\* **Minisiteri ügynökök** adja ki magát egy iparlovag, ki a fővárosba érkezv idegeket és vidékieket aként zsarolja és csalja hogy ügyeinek a különféle minisiteriumokban való szorgalmazását és bizos keresztülvitelét igéri meg — természetesen előleges honorarium lefizetése mellett. Egy rászédett leírása szerint a jó madár mintegy 30 éves, csinalt ültözködik, s fekete szakáll és bajusza van.

\* **Nagy katonai táborozások**, minők tavaly Tata, Brandeis s Arad vidékén rendezettek, az idén nem tartatnak. — Bruckban a rendes táborozás fog megtartani, melyen ő Felsége is jelen leend.

## Rövid hírek.

A sopronvárosi főrealtanoda eddigi ideiglenes igazgató-tanára: Salamin Leó rendes igazgatónak nevezett ki.

Temesvárt Billech gyalog főhadnagy pénteken agyonlövte magát; már napokkal azelőtt búskomolyságra esett.

**Debrecenben** szabadlábra helyezték Turcsányi Johannát és Farkas Terkát, miután csakugyan nem tudták, hogy kedveseik (Dobos és Katona Gábor) mifajta emberek.

**Szegeden** a műkedvelő társaság csütörtökön este a „Két huszár és egy baka” című népszínművet adta elő a helybeli tüzoltó egyelet javára, szépszámu közönség előtt, jó sikerrel; Blazsofszkine (Nikó Lina), Benke Luiza k. a., Benke Ferencz és Abranovits Lajos részesültek legtöbb tapsban.

**Diszes** és igen magyar jellegű esküvő volt Szegeden, e hó 6-án, Mogan Jakab és Hahn Anna urhölgy esküvője, melyet igen vidám házi mulatság követett.

**Kézdí-Vásárhelyen** e hó 2-án az olvasó-egylet javára műkedvelői előadást tartottak, hatvan forint tiszta jövedelemmel: a „Mályás diák”-ot és „Hűség próbája”-t játszották, többi közt Indali Etelka, Milecz Mária, Gyöngyösi István, Erdélyi Károly közreműködésével; a két szímu közt a négyes dalárda mutatta be magát, Földes József vezetése alatt, jó sikerrel; az előadás után pedig víg tánc volt.

**Lendvayné asszonyt** Pozsonban nemcsak a színházban tüntették ki, hanem a társaskörökben is igen szívesen fogadták.

**Pulszky Ferencz** közelébb megnézte a pozsonyi könyvtárakat, gyűteményeket s a megújítás alatt álló dómot s mindezekről igen dícsérőleg nyilatkozott.

**Haynald** érsek a melkúti (bácsmegyei) tűzkárosultaknak ötszáz forintot küldött.

**Tatán** gr. Esterházy Miklós kórházat akar alapítani.

**Egerben** Oelknecht A. Ignaz irlalmas-rendi szerzetes, Mező-Turon dr. Szücs Imre honvédezed-örvos, Aradon id. Szalay Károly nyug. kir. tisztviselő (77 éves.) Nagyváradon Guttmann József vidéki fiatal hírlapíró, Fiumében Stahlberger Emil akadémiai jeles tanár (40 éves) közelébb elhunytak.

**Erdélyből** írják, hogy a tanügy egy buzgó támogatója, a 78 éves Tatrangi Sándor, ki az udoni községi iskolára tizenkétezer huszast, tizenkét hold földet s épületet adományozott meghalt hűfőn, végelgyengülésben, s özvegye, Benke Julianna, is csak néhány órával élte túl.

## TÖRVÉNYTEREM.

A n.-becskereki e. f. kir. törvényszékénél 1875. évi május 8-án tartott nyilvános ülésben következő perek előadatai:

Előadó: HOSZSZÚ GYÖRGY, kir. tszéki bíró.  
3255. sz. — Molkutz Juon nagy-toráki lakosnak, Montyan Juon otthelyű lakos ellen, adásvételi szerződés érvénytelenítése és a n.-toráki 413. sz. tjkben felvett 1/2 urb. telek tulajdona s birtoka iránt indított pere.  
4816. sz. — Dima, szül. Stein Krisztinának, és Grün szül. Stein Emilia párdányi lakosoknak, Panits Mihály szerb-ittelbi lakos ellen, 453 ft. 20 kr. és jár iránti pere.

Előadó: SZALAY IMRE, kir. tszéki bíró.  
1214. sz. — Kellemen István és társa felperesnek, Szluga Mátyás alperes ellen, 1800 ft. o. ért. és jár iránti pere.

1216. sz. — Rudisev Poza felperesnek, Rudisev Jefa alperes ellen, közösség megszüntetése és 240 ft. elvont haszonélvezet megterítése és költség iránti pere.  
2147. sz. — Sacher Ferencz felperesnek, Kiss Miklós gondnoka ellen, 2100 ft. o. é. s jár. iránti pere.

# H I R D E T É S E K.

1876. sz. k. i. 1875.

(83—3)

## Arverési hirdetmény.

Nagy-Becskerek városát illető országos és heti vásári ügy nemkülönbön kövezeti vámszedési jog 3 egymás után következő évre s 1876. évi január 1-ső napjától számított kezdettel, bérbeadandó lévén; ezen ezelőből f. é. **junius 20-án** délutáni 4 órakor a városház tanács-terében nyilvános árverés fog tartatni.

Mindazok kik ezen jogokat bérbe venni szándékoznak felhivatnak: miszerint az árverés megtartásának napján és helyén megjelenejenek, hol szóbeli ajánlataikat megtehetik, az árverés kezdeteig pedig írásbeli ajánlatokat is nyújthatnak be.

Az árverési feltételek az árverés megtartásának napjáig a városi számvévi hivatalnál a hivatalos órák ideje alatt minden nap megtekinthetők.

Nagy-Becskerek város polgármesteri hivatala 1875. évi május 11-én.

3. 1876 — 1875.

## Vicitationen-Rundmachung.

Die Stadtgemeinde Gr.-Becskerek gibt die ihr gehörigen Jahr- und Wodgenmärkte, sowie die Pfistermauth-Gerechtigkeiten auf drei nacheinander folgende Jahre, mit dem Anfange vom 1. Jänner 1876 in Pacht, und es wird zu diesem Behufe die öffentliche Vicitation am 20. Juni 1875, um 4 Uhr Nachmittags, in dem kleinen Rathsaale des Magistrats-Gebäudes abgehalten werden.

Diejenigen, welche gefonnen sind, diese Gerechtigkeiten in Pacht zu nehmen, werden aufgefordert, bei der Vicitation zu erscheinen, alldwo sie ihre mündlichen Angebote machen und bis zum Beginne der Vicitation auch schriftliche Offerte einreichen können.

Die Vicitations-Bedingnisse können bei der städt. Buchhaltung während den Amtsstunden täglich bis zum Vicitationstage eingesehen werden.

Bürgermeister-Amt Gr.-Becskerek, am 11. Mai 1875.

Br. 1876 — 1875.

## Лицитациона објава.

Варош Бел.-Бечкерек даје своје право годишњи и недељни вашара а такођер и право купљења пристопјина за кадру на три једно за другим текуће године с почетком од 1. јануара 1876. год. у закуп, због чега ће се 20. јуна т. г. по римск. календ. у 4 сата после подне у малој дворани магистратског здања јавна лицитација држати.

Сви они, који су намерни права ова у закуп узети, позивају се да на лицитацију дођу, да своје усмене понуде учиниш, а до почетка лицитације такове и писмено предати могу.

Лицитациона услова могу се код варошког књиговодства за време званични сатова до дана лицитације сваки дан прегледати.

Магистрат у Бел.-Бечкерек, 11. маја 1875.

735. szám 1875.

(81—3)

## Arverési hirdetmény.

A n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennek közhírré tételük, hogy Peczerszky Glischa franyvai lakos végrehajtató részére 150 ft. o. é. tőke és jár. kielégítése végett Vlaskalin Nenad szintén franyvai lakos végrehajtást szenvedettől lefoglalt és franyvai község 5. sz. tjkben 450 fra becsült zselérház 1/2 részének végrehajtás utján elárverezése elrendeltetvén ennek a franyvai községhezánál leendő eszközlése első határidőül **junius 15-ik** szükség esetében második határidőül **junius 15-ik** napjának, mindenkor d. e. 9 órája tüzetik ki azon kijetéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértéknek 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígért vételárt pedig 2 részletben és pedig az árverésnél azonnal felerészét a további és utolsó részt 6% kamataival együtt egy hó alatt lefizetni azzal, hogy a bánatpénz az első részletben léssen betudandó, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszermind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottal rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be; mert ellenkező esetben részükre Szávits István helybeli ügyvéd úr kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prrds. 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek,

hogy igénykeresetüket e hirdetvény közzétételének utolsó napjától, számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeket pedig az árverés kezdeteig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Jelen árverés foganatosításával a t.-becsei kir. járás-bírósg jelentéstétel köteleessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1875. évi február 24-én tartott ülésében.

## Arverési hirdetmény.

Vagyonbuktott néhai özvegy Paresetics Diván Katalin esőtömögéhez tartozó padéi 326. és 115., peszeri 3. s barnaháti 1. és 4. tjknyvi számú, 1812<sup>2/1000</sup> holdnyi térfogatu, 294,620 ft. 25 kr-ra becsült nemesi részirtok összes tartozékaival együtt a esődhitelezői választmány f. é. február 4-én 291—70. és april 15-én 882—72. sz. a. kelt határozata folytán Torontálmegye Padé helységében, jelesen a Paresetics fele házban ugyancsak e f. 1875. évi **junius 15-én** megkísértendő első, esetleg szint ezen évi **junius 15-én** tartandó második közárverés utján a legtöbbet igerőnek el fog adatni.

Minden árverezni kívánó tartozik a fennebbi becsár 10%-át, vagyis o. é. 29,462 ft. 2<sup>2/10</sup> krt vagy kézpénzben, vagy a tőzsei árfolyam szerint veendő magyar állami értékpapirokban az árverés kezdete előtt az árverést vezető biztos kezébe bánatbérlet lenni, a legtöbbet igerő vevő pedig az árverés jogerőre lépte utáni 8 nap alatt a bánatbérlet letett állampapirokat kézpénzzel kicserélni, s egyidejűleg a megajánlott vételi ár az eme bánatbér letvonása utáni maradványának az árverés napjától az első részlet lefizetésére kifizető első rendbeli 8 óra esedékes 10% kamatait is, azután az egész vételár első harmadát az árverés napjától számított 8 hó alatt a hátraléknak további 8 óra esedékes 10% kamataival együtt; a második részletet további 8, illetőleg az árverés napjától számított 16 hó alatt ismét a hátraléknak további 8 óra esedékes 10% kamataival együtt; végtére a harmadik részletet a fenrendezett bánatbérlet betudása mellett ismét további 8, illetőleg az árveréstől számított 24 hó alatt a nagy-kikindai adó, mint letéti hivatalnál pontosan lefizetni, szabadságában hagyatván, ebbeli köteleességét, ha és amennyiben akarná, a fenkifizött határnapok előtt is teljesítenie.

A többi feltételek a nagy-kikindai kir. törvényszék-nél, nagy-kikindai ügyvéd és tömeggondnok Rehák Lukács és a esődhitelezői választmány alulírott tagjainál megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1875. évi april 16-án.

Kovács Ágoston s. k.,

választmányi tag.

Bielek Vilmos s. k.,

ügyvéd, mint választmányi tag.

Dimitrievis György s. k.,

választmányi tag.

Rehák Lukács s. k.,

ügyvéd, mint esőtömög gondnok.

(72—3)

721. sz. k. i. 1875.

(82—3)

## Pályázat.

Szerb-Bóka községében a jegyzőnek beadott lemondása folytán üresedésbe jött jegyzői állomásra a pályázat kiíratik.

A fizetés és egyéb járandóság áll:

1. Kézpénz 150 ft.
2. 50 pozs. mérő búza.
3. 30 „ „ szemes kukoricza.
4. 4 öl kemény tűzifa.
5. 6 öl szalma.
6. 16 font milly-gyertya.
7. 800 adag széna.
8. 50 font só.
9. 1 darab egyéves sertvés, vagy 31 ft. 50 kr. egyenértékben.
10. Utazási és irodai átalány, összesen 80 ft. o. é.
11. Egy 400 □ölni kertnek haszonélvezete, elvégre
12. Szabad lakás.

A választás f. é. **junius 21-ik** napján reggeli 9 órakor fog Szerb-Bóka községében megtartatni, minél fogva felhivatnak mindazon jegyzői urak és jegyzői jelöltek kik vizsgálataikat a Torontálmegye t. szigorú bizottsága előtt letették, s jegyzői állomásra pályázni óhajtanak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 75. §-ai értelmében kellőleg felszerelt folyamodványaik, kintüntetvén abban, hogy a hivatalos magyar, és azon felül a szerb nyelvet tökéletesen bírják, a választás napjáig alulírottál benyújtsák.

Kelt Módoson, 1875. évi május 9-én.

Zsupunzsky,

szolgabíró.

## Arlejtési hirdetmény.

Jarkovác községe szilárd anyagból egy jegyzői lakást építtetni szándékozik.

A terv, költségvetés és a föltételek a községnek betekintheők.

Az árverés határnapja május 20-ára, delelőtti 11 órára a jarkováci községébe tüzetik ki.

Az építkezés a hatóság javahagyása után azonnal kezdendő.

Antalfalva, 1875. évi april 30-án.

Sztojanovics,  
szolgabíró.

## Eladási hirdetmény.

**300 darab disznó.** Kis-Jenő fajtájú, tenyésztésre és hizlalásra igen alkalmas;

**250 darab 2—3—4 éves tulok,** erdélyi és alföldi fajta;

**400 darab vontató ökör, ló és csikó.** erdélyi fajta, nemkülönbön mindennemű

**Gazdasági eszközök,** úgy mint: **lő- és ökröszekerek, ekék, boronák, hengerek stb.** a bega-szt.-györgyi uradalmi főbérletégnél szabad kézből eladatnak.

Venni kívánók bővebb értekezést kaphatnak a bega-szt.-györgyi főbérletégnél.

(79—3)

## Könyvkötő helyiség változás.

Alulírt tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, hogy f. hó 10-ül az üzleti helyiséget Haidegger asszonyság házából a **Baubach-féle** házba Baden órásmester úr mellett boltha átteszi.

Az eddigi bizalomért hálás köszönéttel nyilvánítja, s reményli a jövőben is erényében a szives bizodalmat

(78—3)

Ambrózy Ede,

könyvkötő.

## A magyar nyeresemény-kölcsön-SORSJEGYEK

huzása

150,000 ft. adómentes főnyereseménnyel

f. é. május 15-én

fog eszközöltetni. — Ilyen sorsjegyeket elad, és azokról szóló eladási leveleit ajánlja a

„Torontálmegyei takaré-és hitelbank.”

(80—2)

## TEMESVÁRI MANÓ

cipő-gyára

Budapest, király-utca, 1. sz., ajánl

hölgyeknek:

Fűző topánkák brünelből fénymázos orral, szép himzés diszszel . . . . . 2 ft. 70 k  
Fűző topánkák erős bőrből, fénymázos orral; szögzeve és sróftok talppal, strapára és esős időre valók . . . . . 3 ft. 50 k  
Topánkák gummi-buzóval brünelből fénymázos orral, magásra szabva, finom kiállítás . . . . . 3 ft. 50 k  
Topánkák gummi-buzóval erős chagrain vagy borjúbőrből, szegezett és sróftok dupla-talppal, nagyon tartósak . . . . . 3 ft. 80 k  
Kivágot párisi fűznivaló féltopán . . . . . 3 ft. 80 k

Uraknak:

Topánkák finom chagrain dupla bőrből . . . . . 4 ft. — k  
Topánkák vikszos vagy bagariabőrből, szegezett és sróftok dupla talppal, igen erősek . . . . . 4 ft. 50 k  
Topánkák finom gittbőrből, czifra, fénymázos orral, szalomba és bába valók . . . . . 4 ft. 50 k  
Topánkák orosz lakbőrből, szegezett dupla talppal, srofmunka Vadászcsizmak vizhatlan dupla bagariaből vagy vikszos bőrből, háromszoros sróftok dupla talppal . . . . . 11 ft. — k  
Fűzőtopánok vikszos vagy bagariabőrből, sróftok dupla talppal . . . . . 13 ft. — k  
Leány-topánok brünelből vagy bőrből, igen erős szegezett dupla talppal . . . . . 3 ft. — k  
Gyermek-topánok brünelből vagy bőrből, igen erősek, vasal szegezett talppal, igen jók és tartósak . . . . . 1 ft. 80 k  
Kimerítő arjegyzékek ingyen és bérmentve. — Vidékről jövők megrendelésekre — postai utánvét mellett — legnagyobb gond fordítatuk. (71—107)